

jeg allerede har sagt, ligger i Virkeligheden Svaret herpaa, thi hvad vi ville gjøre, hvorledes vi ville optræde, maa bero paa, hvorledes de Herrer lægge Sagerne frem for os; den Rolle, som vi ville komme til at spille, maa bero paa, hvorledes de Herrer sætte Sagerne i Scene. Det er ikke Mangel paa det Positive, som trykker os, nei, mine Herrer, det er Mangel paa Flertal.

Jeg finder ikke Anledning til at gaa dybere ind paa disse almindelige Betragtninger, men jeg ønsker at vende mig til den Sag, som foreligger, nemlig selve Finantsloven, og om denne Lov, saaledes som den er os forelagt, maa jeg tillade mig at sige, at jeg ikke — for at bruge et Udtryk, som kom fra det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds — føler mig overrasket ved denne Lov eller ved Noget, som findes i den; thi Ministeriet har vænnet mig af med at blive overrasket, men jeg finder, at det under de nuværende Forhold er en høist uheldig, ja en horribel Finantslov, om jeg maa bruge det Udtryk. Det er allerede fra flere Sider fremhævet, hvor trykket den økonomiske Stilling i Landet er, man er kun noget uenig om, i hvilken Grad det er Tilfældet, og den ene af de Talere, som have havt Ordet, har mere fremhævet den ene Side, den anden den anden Side. Jeg tror, at alle de Talere, som have fremhævet de forskjellige Retninger, hvori den økonomiske Tilstand er trykket, have Ret hver for sig, thi den økonomiske Tilstand i Landet er i alle Henseender trykket. Man skal ikke sige Bevis derfor i Finantslovens Anmærkninger, skjøndt der ogsaa findes Beviser, navnlig er det et talende Bevis, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds fremhævede: den betydelige Nedgang, der er paaregnet i Sernbanetransporten, ligesom ogsaa Nedgangen i Toldindtægterne og andre Indtægter ere et temmeligt tydeligt Bevis. Men der foreligger officielle Beretninger i saa Henseender fra det statistiske Bureau, som gaa ud paa, at Landets Indtægter af Agerbruget i 1876 eller for Høstens i 1876 Bedkommende er 40 Millioner mindre end det tidligere Aar, og for Høsten 1877 er det efter en nylig fremkommen Beretning endog 60 Mill. mindre end for 1876, altsaa for begge disse Aar 100. Millioner mindre. En saadan Nedgang i Landets vigtigste Indtægtskilde bliver ikke enestaaende, og naar saa hertil kommer en Overpekulation i adskillige Retninger, den Hvide, hvortil Eiendomspriserne ere drevne op, hvilket er meget forskjelligt fra Eiendommens Værdi, — en af de tidligere Talere synes at have forveplet Eiendomsværdi og Eiendomspris og andre Momenter, saa medfører en saadan Nedgang, at betydelige Kapitaler forsvinde, og der kommer en saadan Miskerhed til, som lammer Befolkningens Produktionskræfter, og Befolkningens Velstand paa mange Maader. Saaledes er faktisk Tilstanden, og man kan ikke henvisse til den

Høst, som nu er kommen i Aar, og forvente, at den skal raade Bod derpaa; det Nederlag, der er kommet, er saa betydeligt, at der maa gaa flere og forholdsvis gode Aar hen, inden det kan oprettes. Smidertid er det aabenbart, at dette medfører en betydelig Nedgang ogsaa i Befolkningens Skatteerne, og under saadanne Omstændigheder maa det betragtes som en uafviselig Blikt for en Regering, som har det rette Syn paa Landets økonomiske Læve, at den indretter sin Finantslov derefter. Der er to Ting, som under saadanne Omstændigheder maa kræves af en Regering, haade at den nedsatte Skatterne og indskrænker Udgifterne saa meget som muligt. Ingen af Delene er flet her. Den meget ærede Regering har fuldstændig bibeholdt det gamle Skattesystem og ikke gjort os det allermindste Forslag til Forandring deri, naar jeg ser bort fra det lille Forslag om Skibsafgiften, som er uden den allermindste finantsielle Betydning, og samtidig dermed har den meget ærede Regering stillet meget betydelig forpøgede Krav til Statens Udgifter. Hvad Skatterne angaar, er der yttret forskjellige Ansøfter om, paa hvilken Maade Nedsettelse skal ske; men det Omvæde, paa hvilket vistnok de fleste Stemmer her i denne Sal vilde forene sig om at ønske Nedsettelse og Ændringer, er paa de indirekte Afgifters, og da først og fremmest paa de 2, nemlig Stempelafgiften og Toldafgifterne. Stempelafgiften er rigtignok paaregnet at være 100,000 Kr. — tror jeg — mindre for det kommende Aar end for de tidligere Aar, og har ogsaa i det sidste Aars Tid været 100,000 Kr. mindre; men der er den Omstændighed ved Stempelafgiften, at medens den i det Hele taget ofte, ja endog i mangfoldige Tilfælde, rammer dem, som mindst have Naad til at udrede den, saa gjælder dette fremfor Alt under økonomisk trykkede Tider, hvor man kan være sikker paa, at Stempelafgiftens Udredelse næsten i alle Tilfælde medfører Udgifter for dem, der have mindst Naad til at undvære. Hvad Toldafgifterne angaar, har dette Thing jo gjentagne Gange paa den mest utvetydige Maade udtalt sit Ønske om en Nedsettelse i dem. Nu ere ganske sikkert Toldindtægterne gaaede ned mod, hvad de vare for et Par Aar siden, men de ere dog ikke gaaede længere ned, end at de endnu staa paa samme Punkt, som de stode paa i det Aar, som dannede Grundlaget for de seneste Forslag fra Folkethingets Side, nemlig 22—23 Mill. Kr., og naar dette er Tilfældet, saa er der ikke Grund til at Toldindtægternes hidtil værende Nedgang at nedstemme de Ansøfter og Fordringer, som fra dette Things Side ere stillede med Hensyn til Nedsettelse i Toldafgifterne. Et Par Talere have fremhævet, at særlig Krigsskatten indeholder en Ubillighed, en Uretfærdighed. Deri er jeg formelt enig med de ærede Talere, navnlig det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valg-